

IDENTIFYING DATA

(*)Expresión artística: Debuxo-Forma

Subject	(*)Expresión artística: Debuxo-Forma			
Code	P01G010V01102			
Study programme	(*)Grao en Belas Artes			
Descriptors	ECTS Credits	Choose	Year	Quadmester
	12	Basic education	1st	1st
Teaching language				
Department				
Coordinator	Lapeña Martinez, Maria Elena			
Lecturers	Bermejo Arrieta, Maria Natividad Estarque Casas, Fernando Lapeña Martinez, Maria Elena Liste Fernandez, Araceli Mercedes			
E-mail				
Web				
General description	(*)Indagación nas posibilidades formais e estruturais do debuxo. O debuxo como maneira de ver ou crear formas e estruturas bidimensionais e tridimensionais. Ampliación da noción de debuxo cara a un territorio con precisión e imprecisión de fronteiras. Experimentar o debuxo como escritura persoal e selo intransferible.			

Competencias

Code	
A6	(*)Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A7	(*)Coñecemento do vocabulario e dos conceptos inherentes a cada técnica artística particular. Coñecer a linguaxe creativa específica
A9	(*)Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A12	(*)Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
A14	(*)Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A25	(*) Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
A31	(*)Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A36	(*)Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
A42	(*)Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	(*)Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
B2	(*)Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo

Learning aims

Expected results from this subject	Training and Learning Results
(*)Coñecementos básicos dos procedementos, materiais e útiles do debuxo.	A9 A12 A14
(*)Coñecementos básicos de métodos de produción do debuxo.	A9
(*)Coñecemento do vocabulario e do código do debuxo.	A6 A7

(*)Coñecementos básicos dos sistemas naturais e artificiais de comprender, concibir e estruturar formas no espazo.	A9	
(*)Capacidade para o manexo básico de útiles e materiais do debuxo.	A42	
(*)Capacidade para a representación a través do debuxo.	A31	
	A42	
(*)Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a análise visual.	A42	
(*)Capacidade para entender o debuxo como instrumento para a creación, análise, desenvolvemento e transmisión de ideas.	A31	B2
	A42	
(*)Capacidade básica para xerar e transformar unha imaxe empregando técnicas de debuxo	A31	
	A42	
(*)Capacidade para captar e rexistrar imaxes a través do debuxo.	A31	
	A36	
	A42	
(*)Capacidade para desenvolver a análise e a creación de formas artísticas.	A25	
	A31	
(*)Capacidade para desenvolverse no bidimensional e o tridimensional.	A31	
	A42	
(*)Habilidade para producir debuxos con diferentes técnicas.	A42	
	A43	
(*)Habilidade para a representación e a análise a través do debuxo.	A42	
	A43	
(*)Habilidade para captar e rexistrar imaxes a través do debuxo.	A42	
	A43	
(*)Habilidade para o uso da forma na creación.	A42	
	A43	
(*)Habilidade para o traballo en diferentes escalas.	A42	
	A43	

Contents

Topic	
(*)1. Maneiras de ver	(*)O debuxo como instrumento de percepción e rexistro do pensamento. O debuxo como maneira de ver a forma. Cuestión de enfoque / desenfoque, continuidade / descontinuidade, axuste formal / desaxuste en anamorfose.
(*)2. Morfoloxía e morfoxénese.	(*)Creación / colección de formas e estruturas. Representación / presentación de formas e espazos reais ou imaxinarios. Espazos de figuración e abstracción.
(*)3. Composición e estrutura	(*)Equilibrio e tensión dinámica en composicións e estruturas. Sentido do ritmo e movemento na relación entre liñas, manchas e espazos en branco. Cada parte en relación ao todo. Correspondencia fondo-figura. Volume e profundidade, baleiro e desmaterialización.
(*)4. Debuxo bidimensional e tridimensional	(*)Formas e espazos tradicionais e contemporáneos.
(*)5. O debuxo como proxecto, proceso e resultado na creación artística.	(*)Estructuras y formas permanentes o efímeras.
(*)6. O debuxo como límite e percorrido	(*)Debuxos onde se perfila o contorno de algo, o seu dintorno, o seu diagrama, a súa estrutura, a súa radiografía, a súa sombra, o seu prego, a súa pegada.
(*)7. Precisión e imprecisión de contornos.	(*)Garabatos (revolver de liñas) ou a busca do contorno único.
(*)8. O debuxo e a escritura	(*)Desde la raíz etimológica «grafos» el dibujo como cartografía, radiografía, skiografía...
(*)9. Debuxo = Materia	(*)O concepto dun debuxo depende da materia coa que se fai. Debuxos de John Baldessari en colaboración co aire, solarizacións de Man Ray, Earthworks e a liña espesa que percorre a paisaxe en R. Smithson, debuxos sobre a parede de Sol Lewitt e outras materias coas que se traballan as ideas: Yves Klein con lume, Lucio Fontana con coitelos, Richard Long con pedras...
(*)10. Maneiras de debuxar. As formas debuxan	(*)Sobre las diversas maneras de dibujar en relación a la multiplicidad de trazadores y maneras de ver.

Planning

	Class hours	Hours outside the classroom	Total hours
Classroom work	90	120	210
Proceedings	8	30	38
Outdoor study / field practices	4	0	4
Presentations / exhibitions	8	30	38
Master Session	10	0	10

*The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
	Description
Classroom work	(*)Estreita relación entre teoría e práctica artística. Traballos individuais ou en grupo que potencian a capacidade receptiva e imaxinativa.
Proceedings	(*)Nestes debates compártense as lecturas realizadas durante o curso. Contribución oral/ escrita por parte do estudante acerca da selección particular de libros, catálogos e textos escollidos. Trátase de buscar recursos e fontes diversas para a investigación das cuestións esenciais do debuxo.
Outdoor study / field practices	(*)Visita al museo Serralves (Oporto)
Presentations / exhibitions	(*)Presentación final que fai o estudante dos traballos de aprendizaxe autónoma. A través dunha breve exposición manifesta os seus obxectivos, metodoloxía e resultados ante o profesor e o resto dos estudantes.
Master Session	(*)Exposición dos contidos da materia con proxección de imaxes, cun método analóxico que busca semellanzas e puntos de contacto nas fronteiras do debuxo.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Classroom work	
Proceedings	
Presentations / exhibitions	

Assessment		
	Description	Qualification
Classroom work	(*)Avaliación progresiva da asimilación de contidos, do grao de resolución dos exercicios que corresponden á aprendizaxe presencial e da participación activa nas indagacións. Son moi importantes a asistencia e o grao de interese do estudante.	60%
Proceedings	(*)Avaliación das lecturas.	10%
Presentations / exhibitions	(*)Avaliación do resto de tarefas realizadas durante o curso en aprendizaxe autónoma.	30

Other comments on the Evaluation

Sources of information
ARNHEIM, Rudolf, Arte y percepción visual , Alianza Editorial,
BELJON, J.J., Gramática del arte , Celeste,
BERGER, John, Algunos pasos hacia una pequeña teoría de lo visible , Ardora,
DONDIS, D. A., La sintaxis de la imagen , Gustavo Gili,
GONZÁLEZ ESTEVA, Orlando, Elogio del garabato , Pre-textos,
MENEGUZZO, Marco, Leonardo da Vinci. Dibujos: La invención y el arte en el lenguaje de las imágenes , Debate,
MUNARI, Bruno, El cuadrado: más de 300 ejemplos ilustrados sobre la forma cuadrada , Gustavo Gili,
MUNARI, Bruno, El triángulo: más de 100 ejemplos ilustrados sobre el triángulo equilátero , Gustavo Gili,
PÉREZ SÁNCHEZ, A. Emilio, Historia del dibujo en España: de la Edad media a Goya , Cátedra,
PIRSON, Jean-François, La estructura y el objeto: (ensayos, experiencias y aproximaciones) , PPU,
VV.AA., Repentirs , Musée du Louvre, Editions de la Réunion des musées nationaux,
VV.AA., Vitamin D, New Perspectives in drawing , Phaidon,
VV. AA., Le noir est une couleur , Fondation Marguerite et Aimé Maeght,
VV.AA., Gómez Molina (coord.), Las lecciones del dibujo , Cátedra,
VALÉRY, Paul, Piezas sobre arte , Visor,
VINCI, Leonardo da, Tratado de Pintura , Akal,
WILLIAMS, Christopher, Los orígenes de la forma , Gustavo Gili,

Recommendations